

Til: Kompetanseavdeling
Fra: Carla
Kopi:
Dato: nov. 2008
Sak: Fokussaker 2009 Kompetanseavdelingen

Fokussaker 2009 Kompetanseavdelingen

Fokus er rettet mot å opprettholde norsk industris konkurransevne i en nedgangskonjunktur.

Arbeidsmarkedet

1. Utenlandske arbeidskraft

Arbeidskraftsituasjonen i Norge er varig endret. I 2009 vil det fortsatt være behov for tjeneste(inn)vandring. Det vil være spesielt viktig å legge til rette for rekruttering av høyt utdannet utenlandsk arbeidskraft. Den globale kampen om de beste hodene blir mer og mer intens.

- Norsk Industri vil arbeide politisk for at norske myndigheter gjennom regelverksendringer og/eller endring av praksis, legger bedre til rette for fortsatt høy tjeneste(inn)vandring ikke minst sett i lys av EUs tjenstedirektiv.
- Norsk Industri vil bidra til at medlemsbedriftene blir mer attraktiv for utenlandske akademikere slik at vi får bedre tilgang på utenlandske spesialister og fagfolk.
- Norge må bli mer attraktiv for internasjonale bedrifter og akademikere. Et sted å starte er for eksempel ved å etablere en talentordning hvor 500 av de beste studentene, som har fullført sine studier på rangerte toppuniversiteter, automatisk kan påregne arbeids- og oppholdstillatelse i Norge.

Ad 1.1 Innleie av arbeidskraft

Industriskolen har utarbeidet et kurs som omhandler utenlandsk arbeidskraft dette bør i 2009 fokusere på arbeidskraft med høyere utdanning. Kurset gir oversikt over bestemmelser om innleie av arbeidstakere, forteller om regler knyttet til underleverandører og deres arbeidstakere. Siste tariffrevisjon har åpnet for større innsynsrett og det gir sine utfordringer.

Ad 1.2 Kultur

Industriskolen har utarbeidet et kurs som omhandler utfordringer knyttet til ledelse i et flerkulturelt arbeidsliv. Kurset skal blant annet belyse forskjellige jobbkultur, utfordringer med språk og kommunikasjon. Kurset er nettbasert og kan tas av deltakere på egenhånd, men egner seg godt for diskusjon i grupper.

2. Konkurransedyktige medarbeidere

Norge har i dag et kompetanseunderskudd spesielt innenfor realfag og teknologi både kvalitativt (spesielt innenfor områder hvor Norge har spisskompetanse fra før) og kvantitativt. Produksjon av kompetanse som industrien trenger, vil i økende grad skje internt i industrien. Norsk Industri vil derfor fokusere på etter- og videreutdanning.

- Norsk Industri fortsetter presset på Regjeringen for å få økt politisk fokus på betydningen av en etter- og videreutdanning tilpasset industriens behov.
- Norsk Industri vil arbeide for at finansieringsmodellen for nærings-PhD (tilskuddsordning med 50% til virksomhet og 50% til utdanningsinstitusjonen) kan legges til grunn også på bachelor og master nivå ut fra prinsippet om at de som gjør jobben for betalt.
- Norsk Industri vil bl.a. arbeide for at rammebetingelser for deltidsingeniørstudenter likestilles med fulltidsingeniørstudenter slik at flere kan kombinere jobb i industrien med utdanning til ingeniør.
- Øke det politiske presset for å øke antall studieplasser for kvalifiserte siv.ing. studenter.
- Videreutvikle Industriskolen som et operativt og strategisk virkemiddel i arbeidet med politiske rammevilkår.

Ad 2.1 Høyere utdanning

Universitetenes viktigste leveranse er utdannede kandidater som tar med seg de vitenskapelige arbeidsmåter inn i industrien. Norsk Industri skal arbeide *for økt rekruttering til teknologiske og realfaglige studier* og for å styrke samarbeidet mellom medlemsbedrifter og universiteter, høyskoler og forskningsmiljøer for å få en økt gjensidig kunnskapsoverføring og å bli bedre kjent med hverandres behov og ønsker. Dette skal gi bedriftene ny innsikt og inspirasjon til utvikling organisasjonen, av nye produkter, tjenester og arbeidsmetoder.

Ad 2.2 Industriskolen

Industriskolen skal videreutvikles som et operativt verktøy for medlemmene. Den vil gi muligheten til å generere kunnskap i den operative gjennomføringen, dette kan tilbakeføres til utforming av aktuell politikk innenfor fagområdet. Et eksempel er REACH, IA, Kurs i utenlandsk arbeidskraft.

Ad 2.2.1 Utvikling av læringspakker

Norsk Industri skal være ledende på læringspakker innen fag- og yrkesopplæring for industrien. Kunnskapsløftets nye læreplaner krever endringer i nåværende læringspakker i tillegg til utvikling av nye læringspakker. Læringspakker tilrettelegger for effektiv etter- og videreutdanning av medlemsbedriftenes ansatte/lærlinger på arbeidsplassen mens de er i full jobb og i samarbeid med lokale videregående skoler / opplæringskontorer. Læringspakkene er interaktive og egner seg godt til læring mens man er i full jobb.

Ad 2.3 Bedriftsutvikling – prosjekt Effekt 2010

Norsk Industri i samarbeid med og delfinansiert av Fellesforbundet, Industri & Energi, Lederne, NITO, TEKNA og HF (total budsjetttramme 15 mill. kr. for prosjektperioden 2006.2010). Programmet skal bidra til at medlemsbedriftene i Norsk Industri fortsatt skal produsere lønnsomt i Norge og stimulere til økt innovasjon og omstilling.

3. Frafall i utdanningen

En tredel av elevene i videregående skole oppnår ikke studie- eller yrkeskompetanse. Disse ungdommene utgjør den største gruppen uutnyttet potensiell arbeidskraft for industrien. Hvis vi i tillegg tar med 50% av dem som påbegynner et ingeniørstudium faller fra, er det lett å forstå at det er vanskelig å få tak i lærlinger og ingeniører. Norsk Industri vil arbeide for å redusere frafall i utdanningen ved å bidra til et forskningsprosjekt Vilje-con-valg som får frem fakta til at elevene/studentene slutter.

Norsk Industri vil videre bidra til bedre basis kunnskaper hos elevene/studentene ved å holde trykket oppe på realfagssatsningen, samt gjennom at Industriskolen arbeide aktivt for tilgang på læremidler som er tilrettelagt de aktuelle fagene og for bruk i skole og bedrifter.

Ad 3.1 Realfagsstrategien – implementering

Et felles løft for realfagene - strategi for styrking av realfagene 2006-2009 og tiltaksplan er lagt frem av KD. Den omfatter fem mål for å styrke realfagene i barnehage og grunnopplæring, styrke lærerkompetanse og lærerutdanning, utvikle realfagene i høyere utdanning og forskning, tilføre norsk arbeidsliv den realfaglige kompetansen som det er behov for, øke realfagskompetansen og styrke formidling til allmennheten. Strategien "Et felles løft for realfagene" er godt ment, men skal strategien virkeliggjøres, bør mange flere og mer omfattende tiltak iverksettes, enn de som er beskrevet i planen.

Norsk Industri legger til grunn at læreren er viktigst for elevenes læring og jobber aktivt for at:

- Lærere fra 5.årstrinn bør ha solid faglig utdanning med minst 60 studiepoeng i det aktuelle faget man undervise i. Dette gjelder fagene matematikk, engelsk eller norsk
- Videreutdanning for lærere skal styrkes
- Staten bør ha ansvaret ikke bare for lærernes grunnutdanning, men også for at de får en tilstrekkelig videreutdanning
- Ingeniører og andre fagfolk med utdanning og praksis i realfag bør kunne ansettes som lærere i aktuelle fag på alle trinn og de bør ha tilbud om å tilegne pedagogisk kompetanse mens de er i jobb
- Lektor 2-stillinger
- Evaluering av elevenes læring som grunnlag for forbedringstiltak

Ad 3.2 Fagopplæring

Mange industribedrifter ønsker å få tilgang til flere og dyktige lærlinger.

Norsk Industri jobber aktivt for at:

- Læreplaner ivaretar bedriftenes behov i et nasjonalt marked
Det er viktig at utdanning holder et nasjonalt fagnivå slik at fagarbeiderne kan praktisere faget over hele landet
- Økt fokus på at når du jobber skaper du verdier samtidig som du lærer
- Yrkesretting av fellesfag – læreren er viktigst for elevenes læring i tillegg til valg av lærestoff

- Evaluering av elevenes læring, bl.a. gjennom nasjonale teoretiske prøve ifm den praktiske fagprøven
- Bedriftsrettet ”prosjekt til fordypning”
- Tidsriktig undervisningsutstyr i skolen
- Lærlingtilskudd bør være lik kostnader tilsvarende ett års opplæring i skole

Ad 3.3 Fagopplæring – bedre instruktører

Mange industribedrifter har mange lærlinger og dyktige instruktører som har en viktig opplæringsrolle for lærlingene. Instruktøren har en viktig rolle, og trenger faglig påfyll for å utfylle rollen sin bra. Norsk Industri vil satse på å få flere gode lærlinger gjennom å satse på instruktøropplæring. Industriskolen tilbyr flere typer kurs for instruktører. Det tilbys et 2 dagers formidlingskurs som skal gi instruktørene pedagogiske verktøy for å gjøre bedre instruksjoner for lærlinger. Det tilbys også dagskurs i form planlegging av opplæring gjennom arbeid med ny læreplan og definering av egne kompetansemål i tråd med læreplanen.

Ad 3.4 World Skills

World Skills sekretariatet er lokalisert i Norsk Industri og er et prosjektsamarbeid med NHO, LO og Utdanningsdirektoratet, og med medlemmer fra en rekke lands- og bransjeforeninger i NHO og LO, samt fylkenes yrkesopplæringsnemnder, skoler og opplæringskontor. Norsk Industri skal bidra til at World Skills Norway blir mer synlig slik at elevene op ungdomsskole og videregående skole slik at de får større kunnskap om fag- og yrkesopplæring og at industrien har et behov for dyktige medarbeidere. Gjennom arrangement av Yrkes-NM, Euroskills og World Skills vil vi profilere ungdom som vil bli best.

.....

Norsk Industris strategi 2009-2011 har følgende mål på kompetanse:

Norsk Industri og medlemmer

- Norsk Industri skal tilby medlemmene møteplasser, råd og veiledning av høy kvalitet

Politiske rammebetingelser

- Norsk Industri skal arbeide for en FoU – og innovasjonspolitik som stimulerer bedriftenes egen FoU satsing og som fremmer industrirelevant kompetanseoppbygging i samfunnet.

Arbeidsmarkedet

- Norsk Industri skal arbeide for ”fri flytt” av arbeidskraft over nasjonale grenser for å få tilstrekkelig tilgang på kompetanse i det globale arbeidsmarkedet.
- Norsk Industri skal arbeide for at kompetansepolitikken blir et strategisk virkemiddel for å styrke norsk industris globale konkurranseevne.
- Norsk Industri skal arbeide for en skole som gir opplæring som er tilpasset de behov som industrien har.

.....

